

Nr 355.

Av herrar Björnsson och Ewerlöf, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till universiteten och den medicinska undervisningen m. m.

I propositionen nr 272 har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit riksdagen att bevilja engångsanslag för utrustning av ett flertal medicinska institutioner och laboratorier.

För histologiska och farmakologiska institutionerna vid Lunds universitet föreslår Kungl. Maj:t engångsanslag av 75 000 resp. 30 000 kr. Institutionsföreståndarna hade i sina av medicinska fakulteten och större konsistoriet framförda petita äskat 118 000 resp. 37 000 kr. För det nyinrättade centrallaboratoriet vid universitetsklinikerna hade av universitetsmyndigheterna i Lund begärts 20 000 kr., men Kungl. Maj:t har ej upptagit något engångsanslag alls.

Då de medicinska högskolornas organisationskommittés betänkande I behandlades i medicinska fakulteten i Lund den 11 december 1946, anförde fakulteten: »Vad åter angår *engångsanslagen* har MHO ansett sig böra nedskära några av de anslag, som från olika institutionsföreståndare önskats. Då emellertid dessa anslag avsett specificerade och för forskningens bedrivande nödvändiga inköp, får fakulteten hemställa, att följande fulla belopp beviljas:» — d. v. s. de ovan anförda.

Vad beträffar det nyorganiserade centrallaboratoriet anförde fakulteten: »Det begärda anslaget synes vara ett minimum, om laboratorieutrustningen snabbt skall bringas till den nivå, som arbetets art fordrar. Det synes fakulteten anmärkningsvärt, att MHO, som för Stockholm föreslagit kronor 85 000 i engångsanslag åt vardera av dess båda centrallaboratorier, icke ansett sig böra föreslå något motsvarande anslag för Lund.»

Engångsanslag av väsentligt högre storleksordning ha av MHO förordats och av Kungl. Maj:t föreslagits för t. ex. kemiska (590 000 kr.), fysiologiska (400 000 kr.) och farmakologiska (400 000 kr.) institutionerna vid karolinska institutet och medicinskt-kemiska institutionen i Lund (347 000 kr.).

De av Kungl. Maj:t föreslagna engångsanslagen till histologiska och farmakologiska institutionerna i Lund te sig för institutionsföreståndarna såsom otillräckliga. Flera av de för forskningen å dessa institutioner erforderliga apparaterna, som måste köpas från utlandet, särskilt U S A, ha sedan apparatförteckningen inlämnades till MHO för ett år sedan, stigit i pris eller ansetts böra med hänsyn till leveranstider eller framkomna nykonstruktioner utbytas mot bättre men dyrare apparater för motsvarande ändamål. Det skall även framhållas, att nu ifrågavarande institutioner,

som äro i intensiv verksamhet, aldrig erhållit några utrustningsanslag, som tillnärmelsevis kunna jämföras med de stora engångsanslag, som enligt ovan nu av Kungl. Maj:t föreslås åt de ovan nämnda andra institutionerna.

Vad centrallaboratoriet för klinisk kemi beträffar, avses det föreslagna engångsanslaget av 20 000 kronor på *intet* sätt för inköp av sådan materiel, som erfordras för de rutinmässiga analyserna i sjukvårdens tjänst vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar. Det avses endast för sådan apparatur och materiel, som är nödvändig för den kliniskt-kemiska forskningen. (Denna synpunkt har tyvärr ej framhållits i vederbörandes ursprungliga framställning, synbarligen när den ansågs alltför självklar, då det gällde frågan om utbyggnad av den medicinska forskningen.)

Centrallaboratoriet inhyses i avvaktan på nybyggnadsfrågornas lösning t. v. dels i medicinska klinikens laboratorielokaler, dels i det för till framlidne professorn Ingvar skänkta medel från Rockefeller Foundation 1939 inrättade s. k. Rockefellerlaboratoriet. De tillgängliga medlen voro emellertid endast tillräckliga för inredningen av laboratoriet samt för anskaffning av en del fysiologisk och histologisk apparatur, speciellt för professor Ingvars forskning. De befintliga resurserna för kliniskt-kemisk forskning äro alltför blygsamma för den avsedda forskningsverksamheten. Denna apparatur och materiel för kliniskt-kemisk forskning har väsentligen tillkommit genom anslag från fonder och stiftelser till nuvarande kliniske laboratorn, docenten med. dr. C. G. Holmberg, och hans medarbetare. Behovet av äskad komplettering av utrustningen är mycket framträdande, dess tillfredsställande av brådskande natur.

I fråga om såväl histologiska som farmakologiska institutionens medarbetarstab har Kungl. Maj:t föreslagit en väsentlig utökning. Bl. a. skulle på vardera institutionen tillkomma en ordinarie lärare i laboratorställning. De äskade engångsanslagen framstå därigenom än mer behövliga.

Specificerade uppställningar över planerad användning av de föreslagna engångsanslagen tillställas statsutskottet.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte bevilja engångsanslag för nödvändig forskningsutrustning till

a) histologiska institutionen vid Lunds universitet om 118 000 kronor,

b) till farmakologiska institutionen om 37 000 kronor och

c) till kliniskt-kemiska centrallaboratoriet vid universitets-klinikerna i Lund med 20 000 kronor.

Stockholm den 6 juni 1947.

Edv. Björnsson.

K. G. Ewerlöf.